

การพัฒนาศักยภาพและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของผลิตภัณฑ์ SMEs โดยใช้เทคนิคการจัดการโลจิสติกส์ในจังหวัดสกลนคร

Development Potential for Operations Enhancing Competitive Advantage to SME Firms and the Adoption of Logistics in Sakon Nakhon Province

ทรงยุทธ ตันวัน¹, รัชตาพร บุญกอง¹
Songyuth Tonwan¹, Ratchataporn Boonkong¹

Received: 9 December 2022

Revised: 23 February 2023

Accepted: 7 March 2023

บทคัดย่อ

การพัฒนาศักยภาพและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ SMEs โดยใช้เทคนิคการจัดการโลจิสติกส์ในจังหวัดสกลนคร ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในจังหวัดสกลนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1.รูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการตั้งแต่การจัดซื้อวัตถุดิบ การจัดเก็บวัตถุดิบ การจำหน่ายวัตถุดิบ ของผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร 2. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการของผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร 3.ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ให้กับผู้ประกอบการของผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสุ่มแบบสอบถามแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดสกลนคร ที่จดทะเบียนกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสกลนคร ปี พ.ศ.2561 จำนวน 1,091 กลุ่ม โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 400 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 15 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการของผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการอย่างมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจ คือ ยังขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและการจัดการโลจิสติกส์ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการจำหน่ายสินค้า โดยเฉพาะปัจจุบันที่ทั่วโลกต่างประสบกับปัญหาวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายในงานแสดงสินค้า หรือแหล่งท่องเที่ยวได้ จึงควรมีการเพิ่มช่องทางรูปแบบการจัดจำหน่าย เช่น การขายสินค้าออนไลน์ และออฟไลน์ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนควรเข้ามามีบทบาทในการจัดการผลิตภัณฑ์ SMEs รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและการจัดการโลจิสติกส์เพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน, ผลิตภัณฑ์ SMEs, การจัดการโลจิสติกส์

¹ อาจารย์ประจำ, คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร

¹ Lecturer, Faculty Industry and Technology, Rajamangala University of Technology Isan, Sakon Nakhon Campus

Abstract

Development potential for operations enhancing competitive advantage to SMEs firms and adoption of logistics in Sakon Nakhon Province. Factors affecting the success of SMEs entrepreneurs in Sakon Nakhon Province were studied. The objectives were. - 1. Investigate the form and methods of business operations by entrepreneurs for raw material procurement raw material storage, distribution of raw materials of SMEs products in Sakon Nakhon Province 2. Study the factors that affect the forms and methods of business operations of entrepreneurs of SMEs products in Sakon Nakhon Province. 3. To study guidelines for improving the efficiency and effectiveness of logistics management for entrepreneurs of SMEs products in Sakon Nakhon Province. Data collection was by randomly distributing questionnaires to SMEs entrepreneurs in Sakon Nakhon Province that were registered with the Sakon Nakhon Provincial Community Development Office in 2018. 1,091 groups and 400 people were selected by purposive random sampling. Data were analyzed using SPSS version 15 and statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results of the research revealed that the business models and methods of entrepreneurs of SMEs products in Sakon Nakhon Province had a great effect on the success of entrepreneurs. Factors affecting business operations were the lack of knowledge about techniques and logistics management from production to distribution. This is especially true now that the world is facing the crisis of the epidemic of the Coronavirus 2019, causing entrepreneurs to be unable to sell their products in the exhibition or a tourist attraction. Therefore, there should be more distribution channels, such as selling products online and offline. Both government and private agencies should play a role in managing SMEs products, including building knowledge and understanding about techniques and management. logistics for SMEs entrepreneurs to be able to apply knowledge for sustainable benefits and efficiency.

Keywords: Enhancing competitive advantage, SMEs products, logistics management

บทนำ

บริบทของโลกและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลให้ธุรกิจ SMEs ต้องเผชิญความท้าทายจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกและต้องเร่งปรับตัวให้เท่าทันเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจ โดยเฉพาะการเติบโตอย่างรวดเร็วไร้ขีดจำกัดของเทคโนโลยีกระตุ้นให้ผู้ประกอบการต้องเปลี่ยนผ่านรูปแบบการดำเนิน ธุรกิจไปสู่ธุรกิจที่พึ่งพาเทคโนโลยีมากขึ้น จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่ง

ชาติฉบับที่ 12 มีเป้าหมายในการพัฒนาการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมไทยให้เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ เป็นแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มีการกำหนดนโยบายในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับฐานล่าง คือระดับหมู่บ้าน ตำบล เพื่อมุ่งพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมไปพร้อมกัน ซึ่งเมื่อชุมชนระดับนี้เกิดความเข้มแข็งและสามารถ พึ่งตนเอง

ได้ ก็จะส่งผลให้สังคมและเศรษฐกิจของชาติโดยรวมเข้มแข็งในที่สุด จึงได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับล่างขึ้น การดำเนินการของชุมชนต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั่วประเทศเปรียบเสมือน คล้ายกับเส้นเลือดฝอยในร่างกายของมนุษย์ ซึ่งถ้าเปรียบร่างกายเป็นเหมือนประเทศชาติ จะเห็นว่าประเทศชาติจะอยู่รอดได้ก็ต่อเมื่อชุมชนเหล่านี้สามารถสร้างงาน สร้างรายได้และเลี้ยงตัวเองได้ รวมทั้งมีความเข้มแข็งในการที่จะคิดเอง ทำเอง โดยใช้ภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นนั้นๆ การประกอบธุรกิจ SMEs เป็นแนวทางหนึ่ง ที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชนให้สามารถยกระดับ ฐานะความเป็นอยู่ของคน ในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น เป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม ในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายใน และต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

นอกจากนี้ SMEs ทำให้เกิดการพัฒนาไปตามชุมชนในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศนับเป็นการส่งเสริมการกระจายความเจริญไปสู่ชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศ ตามแนวทางปรัชญาแนวคิดของโครงการ นั้นสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติที่ยึดหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ยึดทางสายกลางที่อยู่บนพื้นฐานของความสมดุล พอดี รู้จักพอประมาณอย่างมีเหตุผล มีความรอบรู้เท่าทันโลก เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนไทยมุ่งเน้นให้เกิด “การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย” โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ตัวบุคคลหรือทรัพยากรมนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและเป็นการพัฒนาอย่างมี “สมดุล” ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้

คนในสังคมมีความสุขถ้วนหน้า สามารถพึ่งตนเองและก้าวทันโลกโดยยังคงรักษา เอกลักษณ์ความเป็นไทยไว้อย่างไรก็ตามเนื่องจากประชากรในท้องถิ่น ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการหาตลาดและรูปแบบของ การนำสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นไปสู่ตลาดในสภาพที่ ตรงกับความต้องการ (เช่น รูปแบบของบรรจุภัณฑ์ นวัตกรรม) รวมทั้งขาดการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุนของสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นลง นอกจากนี้ยัง ขาดทักษะหรือการจัดการ อันที่จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของตนเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะและความรู้ความเข้าใจต่างๆ จำเป็นต้องมีการถ่ายทอดเทคนิคและองค์ความรู้ให้กับชุมชนในท้องถิ่นเพื่อให้พวกเขาสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ของพวกเขาได้อย่างสัมฤทธิ์ผล การที่ธุรกิจ SMEs จะประสบความสำเร็จได้นั้น นอกจากประชาชนหรือชาวบ้านในชุมชนนำเอาความคิดสร้างสรรค์ หรือนำเอาภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาในรูปแบบของผลิตภัณฑ์อาจจะยังไม่เพียงพอ แต่ภาครัฐ เอกชน ควรจะเข้ามาดูแล และให้การสนับสนุน ในเรื่องของทุนหมุนเวียนและการหาตลาดในระยะเริ่มต้น การสนับสนุนให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้เทคนิคการบริหารจัดการต่างๆ ให้กับชาวบ้าน เหล่านี้หนึ่งในเทคนิคหรือองค์ความรู้ที่ชาวบ้านควรรู้ และนำไปประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นของตน คือ เทคนิคการจัดการโลจิสติกส์ (ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์, 2561) กล่าวได้ว่า การจัดการโลจิสติกส์ ในมุมมองของธุรกิจ SMEs คือ กระบวนการดำเนินงาน ตั้งแต่การที่ผู้ประกอบการดำเนินการ จัดหาวัตถุดิบหรือส่วนประกอบต่างๆ ที่จะนำมาทำ เป็นผลิตภัณฑ์ ไปจนถึงกระบวนการในการจัดเก็บ ผลิตภัณฑ์ การบรรจุไปจนถึงการส่งมอบให้ถึงมือของลูกค้าประเด็นหลักๆ อยู่ที่ว่าจะอะไรเป็นปัจจัยที่ ทำให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างผลกำไรได้มากขึ้น รวมทั้งปัจจัยอะไรที่ทำให้

ผู้ประกอบการสามารถ สร้างหรือเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ แล้วผู้ประกอบการจะสามารถลดต้นทุนในกิจกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มลงได้อย่างไรและผู้ประกอบการสามารถสร้างหรือยกระดับความพึงพอใจให้กับ ลูกค้าในเรื่องต่างๆ เช่น ช่วงเวลาการส่งมอบที่สั้นลง มีคุณภาพในการจัดส่งของผลิตภัณฑ์ตรงเวลา สินค้าไม่เสียหายได้อย่างไร

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการดำเนินธุรกิจ โดยใช้เทคนิคด้านการจัดการโลจิสติกส์ เข้ามาเป็นเครื่องมือทั้งกิจกรรมโลจิสติกส์ขาเข้า ตั้งแต่กระบวนการจัดซื้อ จัดหาวัตถุดิบ การจัดเก็บวัตถุดิบ การจำหน่ายสินค้า ตลอดจนกิจกรรมโลจิสติกส์ส่งออกตั้งแต่กระบวนการ สั่งซื้อสินค้า SMEs ทั้งจากภายในและภายนอกพื้นที่ ตรวจสอบ และระบุถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน ในการจัดซื้อจัดหาวัตถุดิบการผลิต และการ กระจายสินค้าและการจำหน่ายสินค้า หาวิธีการที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ ให้กับผู้ประกอบการ SMEs กลยุทธ์ที่จะสร้างหรือเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ คณะผู้วิจัยเห็นว่าชาวบ้าน หรือ ผู้ประกอบการในชุมชนสามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสินค้าเพียงอย่างเดียวอาจจะยังไม่เพียงพอที่จะทำให้สินค้าของชุมชน สามารถที่จะแข่งขันกับสินค้าของกลุ่มทั้งภายในและต่างประเทศได้จำเป็นที่ผู้ประกอบการเหล่านี้ควรจะได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารการจัดการโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น เทคนิคหรือหลักการ จัดการโลจิสติกส์ จะเป็นความรู้ที่ผู้ประกอบการควรทราบเพื่อที่ผู้ประกอบการสามารถนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างจุดแข็ง และโอกาสในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของตนเอง รวมทั้งนำเอากลยุทธ์ที่

ได้รับมาใช้กับการดำเนินงานของตนเองและยกระดับขีด ความสามารถในการแข่งขันของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจ ของผู้ประกอบการตั้งแต่การจัดซื้อวัตถุดิบการจัดเก็บวัตถุดิบ การจำหน่ายวัตถุดิบของผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการของ ผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการโลจิสติกส์ให้กับผู้ประกอบการของผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร

ทบทวนวรรณกรรม

ปัจจุบันการดำเนินการธุรกิจ SMEs จะประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับกลยุทธ์การใช้หลักการบริหารธุรกิจ และระบบการจัดการโลจิสติกส์ โดยผสมผสานกับการสร้างเอกลักษณ์สินค้าชุมชนในแต่ละพื้นที่โดยจัดให้มีตลาดรองรับ และ ทำเป็นธุรกิจที่ยั่งยืน ครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเพื่อเป็นแนวความคิดและแนวทางในการศึกษา การพัฒนาศักยภาพ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ SMEsโดยใช้เทคนิค การจัดการโลจิสติกส์ในจังหวัดสกลนคร มีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังนี้

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2558) การศึกษาการประเมินประสิทธิภาพและขีดความสามารถของ SMEsไทยในภาคการผลิตพบว่าสภาพอุตสาหกรรมทั่วไป: หลังจากปี 2538

อุตสาหกรรมไทยขยายตัวในอัตราลดลง แต่เมื่อเทียบกับภาคเกษตรกรรมแล้ว ภาคอุตสาหกรรมยังมีสัดส่วนการผลิตที่สูงและสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยเป็นอย่างมากสัดส่วนและบทบาทในภาคการผลิตอุตสาหกรรมของประเทศวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนมากที่สุดปัญหาที่พบมากที่สุดในการดำเนินการผลิต คือ ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ มาตรการที่ต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาลมากที่สุดคืออัตราดอกเบี้ยหรือการปล่อย เงินกู้ การลดอัตราภาษีนำเข้า การส่งเสริมทางด้านการตลาดทั้งในประเทศและการส่งออก หากข้อมูลเป็นรายวิสาหกิจ ควรเป็นข้อมูลจากวิสาหกิจเดียวกันที่จัดเก็บเป็นระยะเวลาและอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลเป็นระดับกลุ่มอุตสาหกรรม ควรเป็นข้อมูลสำมะโนอุตสาหกรรมซึ่งรวบรวมจากสถานประกอบการทั่วประเทศ ในกรณีที่มีข้อมูลรวบรวมได้จากการสำรวจสถานประกอบการอุตสาหกรรม ควรประมาณการข้อมูลจากการสำรวจขึ้นเป็นข้อมูลในระดับประชากร อย่างไรก็ตามพึงระมัดระวังว่าในการปรับข้อมูลจากการสำรวจขึ้นเป็นข้อมูลในระดับประชากรนั้นในทางปฏิบัติอาจประสบปัญหาความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากขนาดตัวอย่างที่เล็กเกินไป การไม่ได้ข้อมูลจากสถานประกอบการที่มีอยู่ในขอบข่ายของการสำรวจหรือผู้กรอกแบบสอบถามไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง ดังนั้น หากต้องการปรับปรุง ข้อมูลให้มีคุณภาพเหมาะสมและน่าเชื่อถือแล้ว ควรดำเนินการ ดังนี้ คือ เพิ่มขนาดตัวอย่างตลอดจนแสวงหามาตรการจูงใจเพื่อให้สถานประกอบการให้ ความร่วมมือในการให้ข้อมูลอย่างสมบูรณ์และถูกต้อง

ปฐมพร ทรงสุโรจน์(2559) ได้ศึกษางานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เรื่องการศึกษาพฤติกรรมของผู้ประกอบการ SMEs พบว่า ด้านพฤติกรรมการ

กู้เงินของผู้ประกอบการ SMEs ด้านแหล่ง เงินทุนของ ผู้ประกอบการมีการระดมทุนในส่วนของเจ้าของและผู้ถือหุ้นรวมถึงกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์มากที่สุด สำหรับปัญหาในการดำเนินธุรกิจส่วนมากเกิดจากปัญหาเรื่องสภาพคล่องของเงินทุนหมุนเวียน การกู้ยืมสินเชื่อและสินเชื่อเบิกเกินบัญชีมีมากที่สุด ซึ่งเป็นการกู้ยืมเงินระยะสั้นและระยะกลาง ผู้ประกอบการส่วนมากไม่มีอุปสรรคใดๆ ต่อการกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ และปฏิบัติตาม วัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้กับธนาคารพาณิชย์ทุกประการ นอกจากนี้ในส่วนของผลกระทบของเศรษฐกิจ ต่อธุรกิจ SMEs ผู้ประกอบการบางรายเห็นว่าเศรษฐกิจต่อผลประกอบการค่อนข้างมากในเรื่อง แรงงาน ต้นทุนการผลิต การแข่งขันภายในธุรกิจ ส่วนความคิดเห็นต่อมาตรการรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือ SMEs พบว่า ผู้ประกอบการได้รับความช่วยเหลือในเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ และวงเงิน คำประกัน สามารถช่วยเหลือธุรกิจ SMEs ในการลดภาระด้านวงเงินคำประกันไปได้จำนวนหนึ่งแต่ก็ยังไม่พอสอดคล้องความต้องการของผู้ประกอบการ ที่มีอย่างต่อเนื่อง

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2561) รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทยประจำปี 2561 ได้กล่าวไว้ว่า ในปี 2560 ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยมีมูลค่ารวม 2,106.5 พันล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ณ ราคาประจำปี (nominal GDP) ลดลงจากร้อยละ 13.8 ต่อ GDP ในปี 2559 โดยมูลค่ารวมของต้นทุนโลจิสติกส์ ขยายตัวในอัตราที่สูงขึ้นตามการเติบโตทางเศรษฐกิจ ของประเทศในภาพรวม เนื่องจากการขยายตัวของการส่งออกและอุปสงค์ภายในประเทศ ประกอบกับการขยายตัวของการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนโดยเฉพาะภาค

อุตสาหกรรม และภาคบริการและการท่องเที่ยวใน
ขณะที่สัดส่วน ต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ปรับลด
ลงจากการลดลงของสัดส่วนต้นทุนการเก็บรักษา
สินค้าคงคลังและต้นทุนการบริหารจัดการด้านโล
จิสติกส์เนื่องจากผู้ประกอบการมีการนำเทคโนโลยี
มาใช้ในการบริหาร จัดการได้มีประสิทธิภาพมาก
ขึ้นในขณะที่สัดส่วนต้นทุนค่าขนส่งสินค้ายังอยู่ใน
ระดับคงที่ เนื่องจากผู้ประกอบการยังคงเลือกใช้
การขนส่งทาง ถนนที่มีต้นทุนค่าขนส่งต่อหน่วย
สูงเป็นหลัก ประกอบกับปริมาณการขนส่งสินค้า
ที่เพิ่มมากขึ้น และจากผลการสำรวจของบริษัท
Armstrong & Associate ที่ปรึกษาด้านการ
บริการทางโลจิสติกส์ (3PL) และผู้เชี่ยวชาญด้าน
การวิจัยตลาด โดยในปี 2560 พบว่า สัดส่วนต้น
ทุนโลจิสติกส์ ต่อ GDP เฉลี่ยของทุกประเทศ
ทั่วโลกอยู่ที่ร้อยละ 11.0 โดยประเทศในทวีป
อเมริกาเหนือและยุโรปมีสัดส่วน ต้นทุนโลจิสติกส์
ต่อ GDP อยู่ในระดับต่ำที่สุดที่ ร้อยละ 8.6 และ
9.5 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศในภูมิภาคเอเชีย
แปซิฟิกมีสัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP เฉลี่ย
อยู่ที่ร้อยละ 12.7

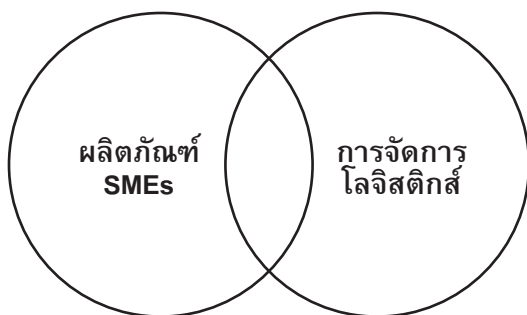
อรรถัย พันธุ์สุวรรณและวศิน เพชรพงศ์พันธ์
(2561) ได้ศึกษาทัศนคติและการปรับตัวของ
ผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(SMEs) หลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
(AEC) กรณีศึกษา อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัด
สกลนคร ผลการศึกษา พบว่า 1) ทัศนคติด้าน
การผลิต ด้านการตลาด และด้านการเงิน อยู่ใน
ระดับมาก ทั้งหมด 2) การปรับตัวของผู้ประกอบ
การ SMEs พบว่า ผู้ประกอบการมีการปรับตัว
อยู่ในระดับมาก 3) การเปรียบเทียบทัศนคติและ
การปรับตัวพบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีเพศ
เชื้อสาย และ ระยะเวลาในการประกอบธุรกิจ
ที่แตกต่างกัน มีทัศนคติและการปรับตัวไม่แตก
ต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการ SMEs ที่มี

ระดับการศึกษา รูปแบบธุรกิจ จำนวนพนักงาน
และ ทุนในการดำเนินงานที่ แตกต่างกัน ทัศนคติ
และการปรับตัวแตกต่างกัน 4) ผู้ประกอบการ
SMEs ที่มีสถานที่ประกอบการ แตกต่างกัน
มีทัศนคติด้านการผลิต และด้านการเงินแตกต่าง
กัน อย่างไรก็ตาม ทัศนคติด้านการตลาด และการ
ปรับตัวโดยรวมนั้นไม่แตกต่างกัน

สรุปได้จากการทบทวน แนวคิด ทฤษฎี
และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพ
และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
ของผลิตภัณฑ์ SMEs โดยใช้เทคนิคการจัดการ
โลจิสติกส์ในจังหวัดสกลนคร จะประสบผลสำเร็จ
ได้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อธุรกิจ
ของผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการจำเป็นต้อง
มีศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงาน เช่น
มีความ กระตือรือร้นและความรับผิดชอบต่องาน
มีความ เอาใจใส่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีแรง
จูงใจ ในการทำงานมีแนวความคิดในการปรับปรุง
เปลี่ยนแปลงธุรกิจให้ตรงต่อความต้องการของ
ผู้บริโภค มีข้อมูลที่ทันสมัยสอดคล้องกับสภาพ
สังคมในปัจจุบัน รวมไปถึงการมีความรู้วิธีการ
เทคนิค ความรู้ทางธุรกิจที่เราจะทำเป็นอย่าง
ดี ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการประกอบ
ธุรกิจ SMEs

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาหลัก
การ จัดการโลจิสติกส์ ในการพัฒนาศักยภาพใน
การดำเนินงาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ
แข่งขันของผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร
เป็นการบูรณาการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถใน
การแข่งขันให้กับผู้ประกอบการเน้นวิธีการลด
ต้นทุน เพิ่มระดับการให้บริการ โดยนำเอาหลัก
การจัดการ โลจิสติกส์มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
และประสิทธิผล ซึ่งมีกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาเริ่มจากการรวบรวมทั้งข้อมูลทุติยภูมิ โดยแหล่งของข้อมูลทุติยภูมิ มีดังนี้ การสืบค้นงานวิจัยต่างๆ งานวิจัยฉบับนี้จะทำการศึกษารูปแบบ แนวทาง โดยทำการศึกษา เอกสาร และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ การจัดการโลจิสติกส์ที่เป็นงานวิจัยของประเทศไทย และของต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบสอบถาม และคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัย จะทำการทบทวนวรรณกรรม ศึกษา (literature review) โดยศึกษาข้อมูลจากการรวบรวมสถิติ ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และการสัมภาษณ์เชิงสำรวจจากบุคคล หน่วยงานหรือสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำลังทำการศึกษาวิจัยเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร การศึกษาค้างนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิซึ่งครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้ประกอบการ SMEs ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร ประชาชนทั่วไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะตรวจสอบประเด็นดังกล่าวข้างต้น การศึกษาค้างนี้ได้ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 15

และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการพรรณนาวิเคราะห์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ได้แก่ ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดสกลนคร ที่จดทะเบียน กับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสกลนคร ปี พ.ศ.2561 จำนวน 1,091 กลุ่ม โดยแบ่งตาม ประเภทของผลิตภัณฑ์ จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทอาหาร กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องดื่ม กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทผ้า กลุ่มผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องใช้ของตกแต่ง และของที่ระลึก และกลุ่มผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร (สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร, 2562)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์SMEsในจังหวัดสกลนคร จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้างนี้เป็นแบบสอบถามที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร จำนวน 6 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประเภทของผลิตภัณฑ์ ระยะเวลาในการจัดตั้งกลุ่มหรือตั้งแต่เริ่มทำธุรกิจ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการดำเนินงานธุรกิจของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร จำนวน 7 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการโดยครอบคลุม

เนื้อหาเกี่ยวกับแหล่งเงินทุนในการบริหารจัดการ
ผลิตภัณฑ์ SMEs แหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ใน
การผลิตสินค้า ช่วงเวลาที่ใช้ในการผลิต / จำหน่าย
สินค้า /รูปแบบการผลิต / จำหน่ายสินค้า สถานที่
จัดเก็บวัตถุดิบ / สินค้า แหล่งจำหน่ายหลักของ
สินค้าและช่องทางการ จำหน่ายของผู้ประกอบ
การ SMEs

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่ง
ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ
SMEs มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating
scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการสนับสนุน
จากหน่วยงานภาครัฐ ทักษะและฝีมือแรงงานที่มี
คุณภาพ การจัดหาวัตถุดิบมาผลิต คุณภาพ
ของสินค้า การแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่น
ราคานำมันเชื่อเพลิง ระบบการกระจายสินค้า
ที่มีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
ในการจำหน่ายสินค้า ระบบการขนส่งสินค้าที่ดี
และความรู้เกี่ยวกับเทคนิค การจัดการโลจิสติกส์

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพ
และประสิทธิผลของการนำเทคนิคการจัดการ
โลจิสติกส์มาใช้ มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า
(rating scale) โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ
สามารถควบคุมและลดต้นทุนการผลิตได้ เพิ่ม
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการผลิตสินค้า
การให้บริการลูกค้าเป็นที่ประทับใจ การส่งมอบ
สินค้าตรงตามเวลาที่ต้องการ ระยะเวลาในการ
ส่งสินค้ารวดเร็วขึ้น มีผลกำไรและผลประกอบการ
ที่ดีขึ้น ระบบการกระจายสินค้า ที่มีประสิทธิภาพ
การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจำหน่าย สินค้า
ส่งมอบสินค้าในสภาพที่ สมบูรณ์ ตามความ
ต้องการ ดำเนินการและมีการจัดการได้อย่างมี
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วย
ตนเองโดยนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัด
สกลนคร จำนวน 400 คน โดยวิธีการแบบเจาะจง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาให้คะแนน
ตามเกณฑ์ที่กำหนดและทำการวิเคราะห์ข้อมูล
โดยใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 15 และสถิติที่ใช้
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการพรรณนาวิเคราะห์
และดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการของ
ผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร ที่มีลักษณะ
เป็นแบบตรวจสอบรายการ นำมาแจกแจงความถี่
และคำนวณค่าร้อยละ

2. ข้อมูลการปฏิบัติเกี่ยวกับปัจจัยที่
ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบ
การ SMEs และประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
ของการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ มี
ลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) นำมา
ให้คะแนน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด กำหนดให้ 5 คะแนน

มาก กำหนดให้ 4 คะแนน

ปานกลาง กำหนดให้ 3 คะแนน

น้อย กำหนดให้ 2 คะแนน

น้อยที่สุด กำหนดให้ 1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์การแปล
ความหมายหาค่าเฉลี่ย ดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง
มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง
ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง
น้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผ่านการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability test) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

ผลการศึกษา

จากการวิจัยเพื่อศึกษาการพัฒนาศักยภาพ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ SMEs โดยใช้เทคนิคการจัดการโลจิสติกส์ ในจังหวัดสกลนคร สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์รูปแบบการผลิตและวิธีการดำเนินการของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งเงินทุนในการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ SMEs

แหล่งเงินทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ทุนส่วนตัว	220	55.0
2. ธนาคาร	62	15.5
3. หน่วยงานราชการ	46	11.5
4. หน่วยงานเอกชน	52	13.0
5. อื่นๆ	20	5.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่าในการบริหารจัดการผลิตภัณฑ์ SMEs ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ทุนส่วนตัว จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ ผู้ประกอบการได้รับเงินทุนในการบริหารจัดการจากธนาคาร จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ผู้ประกอบการได้รับเงินทุนในการบริหารจัดการจากหน่วยงานเอกชน จำนวน

52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ผู้ประกอบการได้รับเงินทุนในการบริหารจัดการจากหน่วยงานราชการ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และผู้ประกอบการได้รับเงินทุนในการบริหารจัดการจากหน่วยงานอื่นๆ เช่น แหล่งเงินทุนบุคคล ญาติ กลุ่มเพื่อน สมาคม เป็นต้น จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า

แหล่งวัตถุดิบ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ใช้วัตถุดิบภายในจังหวัดทั้งหมด	213	53.3
2. ใช้วัตถุดิบภายในจังหวัดน้อยกว่าร้อยละ 80	72	18.0
3. ใช้วัตถุดิบภายนอกจังหวัดทั้งหมด	63	15.8
4. ใช้วัตถุดิบภายนอกจังหวัดน้อยกว่าร้อยละ 80	52	13.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs มีการใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้าส่วนใหญ่ภายในจังหวัด จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 รองลงมา คือ ผู้ประกอบการใช้วัตถุดิบภายในจังหวัด น้อยกว่าร้อยละ 80 เพื่อผลิตสินค้า จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.0

ผู้ประกอบการใช้วัตถุดิบภายนอกจังหวัดทั้งหมดจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และผู้ประกอบการที่ใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้าภายนอกจังหวัด น้อยกว่าร้อยละ 80 จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามช่วงเวลาที่ใช้ในการผลิตหรือจำหน่ายผลิตภัณฑ์ SMEs

ช่วงเวลาที่ใช้ในการผลิต / จำหน่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ช่วงเวลาว่างจากงานประจำหรืองานเกษตร	131	32.8
2. ทำการผลิตเฉพาะช่วงฤดูกาล	111	27.8
3. ทำการผลิตเต็มเวลา	92	23.0
4. อื่นๆ	66	16.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs มีการผลิตหรือจำหน่ายในช่วงเวลาว่างจากประจำหรือช่วงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมา คือ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs มีการผลิตหรือจำหน่ายเฉพาะช่วงฤดูกาลของผลผลิต จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8

ทำการผลิตหรือจำหน่าย สินค้าเต็มเวลา โดยไม่ได้ประกอบอาชีพอื่นใดเลย จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ทำการผลิตหรือจำหน่ายใน ช่วงเวลาอื่นๆ เช่น เทศกาล งานประเพณี งานเฉพาะกิจ เป็นต้น จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 16.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรูปแบบของการผลิตและจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ SMEs

รูปแบบของการผลิต/จำหน่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ผลิตตามคำสั่งซื้อและส่งให้ลูกค้าทันทีเมื่อผลิตเสร็จ	206	51.5
2. ผลิตและจัดเก็บเพื่อรอจำหน่าย	127	31.8
3. ผลิตเมื่อมีงานจำหน่ายสินค้า	67	16.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ทำการผลิตสินค้าตามคำสั่งซื้อและส่งให้ลูกค้าทันทีเมื่อผลิตเสร็จ จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 รองลงมา คือ จะทำการ

ผลิตและจัดเก็บเพื่อรอจำหน่ายแก่ลูกค้า จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 และผลิตเมื่อมีงานจำหน่ายสินค้า จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานที่จัดเก็บวัตถุดิบหรือสินค้า

สถานที่จัดเก็บวัตถุดิบ/สินค้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. บ้านหรือสถานที่ผลิต	253	63.3
2. เช่าคลังสินค้าของท้องถิ่นหรือตำบล	92	23.0
3. ผลิตแล้วทำการจำหน่ายทันที	55	13.8
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ส่วนใหญ่มีการจัดเก็บวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูปไว้ที่บ้านหรือสถานที่ผลิตของตน จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 ขณะที่ผู้ประกอบการ ร้อยละ 23.0 เช่าคลังสินค้าของท้องถิ่นหรือสถานที่ ของตำบลเพื่อทำการจัดเก็บ

วัตถุดิบหรือสินค้าสำเร็จรูป ส่วนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ที่ทำการผลิตและจำหน่ายทันทีหรือผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า โดยจะไม่ทำการผลิตเพื่อสต็อกไว้ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามแหล่งจำหน่ายหลักของผลิตภัณฑ์ SMEs

แหล่งจำหน่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. ตลาดภายในจังหวัด	158	39.5
2. ตลาดระหว่างจังหวัด	165	41.3
3. ตลาดต่างประเทศ	77	19.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 6 แสดงการศึกษาแหล่ง
จำหน่ายหลัก ของผลิตภัณฑ์ SMEs พบว่า
ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ส่วนใหญ่มีแหล่ง
จำหน่ายระหว่าง จังหวัด อาทิ จังหวัดใกล้เคียง
ที่มีการจัดงาน SMEs หรืองานแสดงสินค้าต่างๆ

จำนวน 165 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.3 รองลงมา
คือ มีการจำหน่ายสินค้าภายในจังหวัดของตนเอง
จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และมีแหล่ง
จำหน่ายในตลาดต่างประเทศ จำนวน 77 คน
คิดเป็นร้อยละ 19.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่องทางการจำหน่ายของผู้ประกอบการ
การผลิตภัณฑ์ SMEs

ช่องทางการจำหน่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. จำหน่ายเองอย่างเดียว	121	30.3
2. จำหน่ายเองและผ่านพ่อค้าคนกลาง	170	42.5
3. จำหน่ายเองและผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	109	27.3
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ประกอบการ
ผลิตภัณฑ์ SMEs ส่วนใหญ่มีช่องทางการจำหน่าย
เองและผ่าน พ่อค้าคนกลาง จำนวน 170 คน คิด
เป็นร้อยละ 42.5 ขณะที่ผู้ประกอบการที่มีการ
จำหน่ายสินค้าด้วยตนเองอย่างเดียว จำนวน
121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 และผู้ประกอบการ
ผลิตภัณฑ์ SMEs ที่มีช่องทางการ จำหน่าย

โดยการจำหน่ายเองและผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 27.3 ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ
รูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของ
ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัด
สกลนคร

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของปัจจัยที่มี
ผลกระทบต่อรูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ SMEs
ในจังหวัดสกลนคร

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อรูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	3.51	.92	มาก
2. ทักษะและฝีมือแรงงานที่มีคุณภาพ	4.27	.74	มาก
3. การจัดหาวัตถุดิบมาผลิต	4.19	.64	มาก
4. คุณภาพของสินค้า	4.11	.70	มาก
5. การแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่น	3.57	.74	มาก
6. ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง	4.22	.63	มาก
7. ระบบการกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ	3.60	.72	มาก

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของปัจจัยที่มีผลกระทบ ต่อรูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อบรรณรูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ SMEs	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจำหน่ายสินค้า	4.16	.67	มาก
9. ระบบการขนส่งสินค้าที่ดี	3.46	.79	ปานกลาง
10. ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและการจัดการโลจิสติกส์	4.32	.62	มาก
รวม	3.94	.71	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงการศึกษาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อบรรณรูปแบบและวิธีการในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ SMEs โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .71) และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง สุด คือ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อบรรณรูปแบบและวิธีการดำเนินการของผู้ประกอบการ SMEs ด้านความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและการจัดการโลจิสติกส์ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = .62) รองลงมา คือ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ รูปแบบและวิธีการดำเนินการด้านทักษะและฝีมือของแรงงานที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .74) ราคาน้ำมัน

เชื้อเพลิง ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .63) การจัดหาวัตถุดิบ มาผลิต ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .64) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจำหน่ายสินค้า ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .67) ระบบการกระจายสินค้า ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = .72)การแข่ง ขันกับผู้ประกอบการรายอื่น ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = .74) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .92) และระบบการขนส่งสินค้าที่ดี ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = .79) ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์การพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ของผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย (mean)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. สามารถควบคุม และลดต้นทุนการผลิตได้	4.10	.76	มาก
2. เพิ่มประสิทธิภาพ ในการผลิตสินค้า	4.16	.65	มาก
3. การให้บริการลูกค้า เป็นที่ประทับใจ	3.55	.84	มาก
4. การส่งมอบสินค้า ตรงตามเวลาที่ต้องการ	3.55	.84	มาก
5. ระยะเวลาในการ ส่งสินค้ารวดเร็วขึ้น	3.49	.97	ปานกลาง

**ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของการพัฒนาการ
เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ของ
ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร (ต่อ)**

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6. มีผลกำไรและผลประกอบการดีขึ้น	4.36	.65	มาก
7. ระบบการกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ	3.55	.87	มาก
8. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจำหน่ายสินค้า	4.25	.66	มาก
9. ส่งมอบสินค้าตามความต้องการในสภาพที่ สมบูรณ์	3.50	.84	ปานกลาง
10. ดำเนินการและมี การจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.27	.58	มาก
รวม	3.94	.71	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงการศึกษาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของการพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .71) และเมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูง สุด คือ หลังจากที่มีการนำ เทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ทำให้มีผลกำไร และผลประกอบการดีขึ้น ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .65) รองลงมา คือ การดำเนิน การและมีการจัดการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .58) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การจำหน่ายสินค้า ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .66) เพิ่มประสิทธิภาพ ในการผลิตสินค้า ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .65) สามารถ ควบคุมและลดต้นทุนการผลิตได้ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = .76) การให้บริการลูกค้า เป็นที่ประทับใจ, การส่งมอบสินค้าตรงตามเวลาที่ต้องการระบบ การกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = .84) ส่งมอบสินค้าตามความ ต้องการใน สภาพที่ สมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = .84) และระยะเวลาในการส่งสินค้ารวดเร็วขึ้น ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = .97) ตามลำดับ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาการพัฒนาศักยภาพและการ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของ ผลิตภัณฑ์ SMEs โดยใช้เทคนิคการจัดการ โลจิสติกส์ในจังหวัด สกลนคร มีประเด็นสำคัญที่ ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ ของ ผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ทุนส่วนตัวในการ บริหารจัดการผลิตภัณฑ์ แหล่งที่มาของวัตถุดิบ ส่วนใหญ่มา จากภายในจังหวัดมีการผลิตหรือ จำหน่ายในช่วง เวลาว่างจากงานประจำหรือช่วง ฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรจะทำการ ผลิตตามคำสั่งซื้อและส่งให้ ลูกค้าทันทีเมื่อผลิต เสร็จ เมื่อลูกค้าต้องการซื้อหรือ เมื่อมีเทศกาล หรืองานแสดงสินค้า SMEs มีการจัด เก็บวัตถุดิบ และสินค้าสำเร็จรูปไว้ที่บ้านหรือสถานที่ผลิตของ ตนมีการจำหน่ายสินค้าตลาดระหว่างจังหวัด อาทิ จังหวัดใกล้เคียงที่มีการจัดงาน SMEs หรือ งาน แสดงสินค้า งานเทศกาลประเพณีต่างๆ และมีช่อง ทางการจำหน่ายเอง และผ่านพ่อค้า คนกลาง หน่วย งานภาครัฐ สหกรณ์ พัฒนา ชุมชน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของทวีศักดิ์

เทพพิทักษ์ (2561) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ SMEs โดยใช้เทคนิคการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ยังขาดความรู้เรื่องเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ตั้งแต่การผลิตไปจนถึงการจัดจำหน่าย เพื่อที่จะช่วยลดต้นทุนรวมและเพื่อคุณภาพในการให้บริการ ผู้ประกอบการ SMEs ส่วนใหญ่มีการผลิตและจัดเก็บเป็นจำนวนมากโดยมีการจัดการที่ไม่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพโดยมีการผลิตและเก็บไว้เป็นเวลานานส่งผลให้เพิ่มต้นทุนมากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการ SMEs ยังประสบปัญหาเรื่องการขาดแคลนวัตถุดิบในการผลิต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากปัญหาการจัดการวัตถุดิบที่มีจำกัดตามธรรมชาติรวมถึงปัญหาในการจัดจำหน่ายและแหล่งจำหน่ายหลัก หน่วยงานหลักในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับผลิตภัณฑ์ SMEs ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ควรมีบทบาทในการจัดการผลิตภัณฑ์ SMEs ให้มากขึ้น รวมถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชนเพื่อให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอีกทั้งยังสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ SMEs ได้อย่างยั่งยืน

2. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ SMEs โดยใช้เทคนิคการจัดการโลจิสติกส์ ในจังหวัดสกลนคร พบว่าผู้ประกอบการของผลิตภัณฑ์ SMEs ได้มีการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์ มาใช้ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

หลังจากที่มีการนำเทคนิคการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ทำให้มีผลกำไรและผลประโยชน์การดีขึ้น รองลงมา คือการดำเนินการและมีการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจำหน่ายสินค้า, เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการผลิตสินค้า, สามารถควบคุมและลดต้นทุนการผลิตได้, การให้บริการลูกค้าเป็นที่ประทับใจ, การส่งมอบสินค้าตรงตามเวลาที่ต้องการ, ระบบการกระจายสินค้าที่มีประสิทธิภาพ, ส่งมอบสินค้าตามความต้องการในสภาพที่ สมบูรณ์, และระยะเวลาในการส่งสินค้ารวดเร็วขึ้น ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของสุพิดา ไพบูลย์วงศ์สกุล (2560) ได้ศึกษา การพัฒนายุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันสำหรับวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมของประเทศไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความเข้าใจการเตรียมพร้อมความสามารถทางการแข่งขันและสภาพแวดล้อมภายในที่ส่งผลต่อความสามารถทางการแข่งขันในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับปานกลางแต่มีปัญหาและอุปสรรคทางการแข่งขันอยู่ในระดับมาก 2) การพัฒนายุทธศาสตร์การเพิ่มขีด ความสามารถทางการแข่งขันสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบข้อเสนอประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ 12 กลยุทธ์ 45 ทิศทางดำเนินการ 3) ผลการนำเสนอยุทธศาสตร์การเพิ่มขีด ความสามารถทางการแข่งขันสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนผู้วิจัยได้จัดเวทีสัมมนาสร้างสรรค์ทางปัญญาได้ผลสรุปคือ 4 ยุทธศาสตร์ 12 กลยุทธ์ 45 ทิศทางดำเนินการ และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาพร

บุญกอง (2565) ได้ศึกษา การจัดการโลจิสติกส์ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดสกลนคร พบว่า มีผลกระทบในระดับมากระหว่างการ นำเอาการจัดการโลจิสติกส์เข้ามาประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการโอท็อป และการเพิ่ม ขีดความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนี้ ยังพบอีกว่าปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคม มีผลกระทบ สำคัญต่อการดำเนินการในการผลิต และกระจายสินค้า การวิจัยนำมาสู่ข้อสรุปที่ว่า การ พัฒนากลยุทธ์ โลจิสติกส์ที่ดีและเหมาะสมจะช่วย ผู้ประกอบการโอท็อปในการสร้างความได้เปรียบ ในเชิงการแข่งขันอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการวิจัย พบว่า ผู้ประกอบการ ผลิต ภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร ประสบ ปัญหาที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรได้รับการแก้ไข ดังนี้

1. ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการ ดำเนินการในการผลิตและกระจายสินค้าของผู้ ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร คือ ปัจจัยด้านสภาพ เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะปัจจุบันที่ทั่วโลกต่าง ประสบกับปัญหา วิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ส่งผลให้ผู้ประกอบการ ไม่สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายในงานแสดงสินค้า หรือแหล่งท่องเที่ยวได้จึงควรมีการเพิ่มช่อง ทางการจัดจำหน่าย เช่น การขายสินค้าออนไลน์ ออนไลน์

2. ปัจจัยด้านการสนับสนุนจากหน่วยงาน ภาครัฐ อาทิ เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการ ผลิต เพื่อจะเพิ่ม ขีดความสามารถ และขยาย ไปยังตลาดต่างประเทศ

3. ปัจจัยด้านทักษะและฝีมือแรงงาน การมีการอบรม ให้ความรู้ในเรื่องของส่งเสริมการ ขาย การขายสินค้า ผ่านช่องทางออนไลน์ออฟไลน์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ ให้มีความหลากหลาย และ ทันสมัยมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถ ขยายต่อไปในทัศนะที่กว้างมากขึ้นอันจะเป็น ประโยชน์ในการอธิบายปรากฏการณ์และปัญหา ทางด้านปัจจัยใดที่มีผลต่อผลกระทบต่อการ ดำเนินการในการผลิตและกระจายผลิตภัณฑ์ SMEs หรือปัญหาอื่นที่มีความ เกี่ยวข้องกัน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะประเด็น สำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไปดังนี้

1. จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำ การศึกษาจากผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดสกลนคร สำหรับงานวิจัยในอนาคต นั้นแนะ นำให้ผู้วิจัยท่านต่อไปอาจทำการศึกษา ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ SMEs ในจังหวัดอื่นๆ เพื่อจะนำผล การศึกษาที่ได้มาเปรียบเทียบกัน และพัฒนาต่อไป

2. สำหรับงานวิจัยในอนาคตนั้น แนะนำ ให้ผู้วิจัยท่านต่อไปทำการศึกษาหรือเพิ่มตัวแปร อีกระยะอื่นที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับตัวแปร ที่ทำการศึกษาอยู่นี้ ตามแนวโน้มการพัฒนา ธุรกิจของตลาดในขณะนั้น เพื่อการปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลง ทางนโยบายเชิงรุกของคู่แข่งและ คำนึงของผู้บริโภคในขณะนั้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนสนับสนุนการ วิจัยจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร งบประมาณเงินรายได้ ประจำปี

2564 สำหรับการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ และเสนอแนะแนวทางต่างๆ เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร อาจารย์เจ้าหน้าที่ และประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสาขาวิชาศิลปศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร และขอให้เป็นอาณิสต์ดลบันดาลให้ผู้มีพระคุณทุกท่านมีความสุข ความเจริญตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2558). *การประเมินประสิทธิภาพและขีดความสามารถของ SMEs ไทยในภาคการผลิต*. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับ บริษัท The Brooke Group จำกัด.
- ทวีศักดิ์ เทพพิทักษ์. (2561). *แนวทางการพัฒนาศักยภาพและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์ SMEs โดยใช้เทคนิคการจัดการโลจิสติกส์และซัพพลายเชน*. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์, มหาลัญจบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่7). สุวีริยาสาส์น.
- ปฐมพร ทรงสุโรจน์. (2559). *การศึกษาพฤติกรรมการกู้เงินของผู้ประกอบการ SMEs*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รัชตภาพ บุญกอง. (2565). *การจัดการโลจิสติกส์และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ในจังหวัดสกลนคร*. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม, 7(1), 292-306.
- สุพิทา ไพบูลย์วงศ์สกุล และ นรินทร์ สังข์รักษา. (2560). *การพัฒนายุทธศาสตร์การเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 9(2), 134-148.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร. (2562). *แผนพัฒนาการเกษตรจังหวัดสกลนคร ปี 2563-2564*. สำนักงานเกษตรจังหวัดสกลนคร.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *รายงานโลจิสติกส์ของประเทศไทย ประจำปี 2561*. กองยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์.
- อรัญ พันธ์สุวรรณ และวศิน เพชรพงศ์พันธ์. (2561). *ทัศนคติและการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) หลังการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) กรณีศึกษา อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร*. Journal of Nakhonratchasima College, 12(3), 29-39.